

Prekių priskyrimo Bendrajam karinės įrangos sąrašui niuansai

LK JOT Strateginių prekių inspekcijos viršininkas

mjr. Povilas Mikalainis

Bendrasis karinės įrangos sąrašas

- Tvirtinamas KAM įsakymu (2009 m. gruodžio 29 d. Nr. V-1216)
- Vadovaujamosi Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2025/290
- Komisijai siūlymus dėl pakeitimų teikia WA (Wassenaar Arrangement)
- WA įkurtas 1996, dirba dviem kryptimis: karinės įrangos ir dvejopo panaudojimo prekių sąrašų parengimu;
 - WA dalyvauja 42 šalys, ES ŠN patvirtintą BKĮS gauna iš EK deleguotosios direktyvos formatu, kitos šalys (USA, GB, PK, UKR, AUSTR) turi kiek kitokią įteisinimo tvarką:
 - PK – 군용물자목록, approved by MOD, EU as a reference
 - USA – has a little bit more than WA, ecfr.gov/current/title-22/chapter-I/subchapter-M/part-121 The USA munition list differs in categories.
 - GB – some small changes, approved by ministry of trade, [UK Strategic Export Control Lists](#)
 - UKR – approved by GOV, EU list as a mirror;
 - CAN – also has a little bit more than WA, approved by GOV

Bendrasis karinės įrangos sąrašas

- Sudaro:
 - kategorijos ML 1 iki ML 22
 - sąraše vartojamų terminų apibrėžtys
 - pastabos bei nuorodos į kitus teisės aktus, dokumentus

Bendrasis karinės įrangos sąrašas

- kategorijos ML 1 iki ML 22:
 - ML1 mažesnio nei 20 mm kalibro lygiavamzdžiai ginklai....
 - ML2 20 mm ar didesnio kalibro lygiavamzdžiai ginklai....
 - ML3 amunicija ir sprogdiklių nustatymo prietaisai....
 - ML4 bombos, torpedos, raketos, reaktyviniai sviediniai...
 - ML5 ugnies kontrolės, sekimo ir įspėjamoji įranga...
 - ML6 antžeminės transporto priemonės....
 - ML7 cheminės medžiagos, „biologinės medžiagos“, „medžiagos riaušėms malšinti“..
 - ML8 „energetinės medžiagos“...
 - ML9 karo laivai (antvandeniniai ar povandeniniai), speciali laivyno įranga...
 - ML10 „orlaiviai“, „už orą lengvesni skraidomieji aparatai“, „bepiločiai orlaiviai“ („UAV“)
 - ML11 elektroninė įranga, „erdvėlaiviai“ ir jų komponentai...
 - ML12 didelio greičio kinetinės energijos ginklų sistemos...
 - ML13 šarvuotoji ar apsauginė įranga, konstrukcijos...
 - ML14 „specializuota įranga, skirta karinėms pratyboms“ arba karinių scenarijų imitavimui..
 - ML15 vaizdo atkūrimo ar atsakomųjų priemonių įranga...
 - ML16 liejiniai, atliejos ir kiti pusgaminiai...
 - ML17 įvairi įranga, medžiagos...
 - ML18 „gamybos“ įranga...
 - ML19 kreipiamosios energijos ginklų sistemos...
 - ML20 kriogeninė ir „superlaidi“ įranga...
 - ML21 „programinė įranga“...
 - ML22 „technologija“

Prekių priskyrimas Bendrajam karinės įrangos sąrašui

- LK JOT SPI dalyvauja bendrame LR strateginių prekių licencijavimo procese – gavus prašymą iš EIMIN, SPI atlieka prašyme nurodytų prekių vertinimą ir teikia siūlymą KAM dėl prekių priskyrimo ar nepriskyrimo Bendrajam karinės įrangos sąrašui
- Vadovaujamasi **Strateginių prekių kontrolės įstatymu** bei LR Vyriausybės 2004 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 932 „Dėl strateginių prekių kontrolės įstatymo įgyvendinimo“

Bendrasis karinės įrangos sąrašas

- Pagrindiniai niuansai (sąrašo, prekių, įrangos vertinimo):
 - **Kasmetinis atnaujinimas** (nors nėra dideli atnaujinimai, visgi gali būti svarbūs siekiant importuoti ar eksportuoti įrangą, ypač UAV komponentus), atnaujinimai tvirtinami KAM įsakymu, sklembiami e-tar;
 - **Specialiai sukurta kariniam naudojimui** – čia slypi daug klaustukų, visų pirma - ką tai reiškia, kaip tai apibrėžta:
 - Formalaus apibrėžimo nėra, tačiau vertinant ar įrangą ar prekę yra ar buvo specialiai sukurta kariniam naudojimui, žiūrima:
 - Įmonės deklaruojama pozicija, įrangos pirmą kartą kilmė, tikslas: kam, kokių tikslų kuriamas įrangą, ką darys, kur bus naudojama, kokias funkcijas, užduotis atliks ir pan.;
 - Ar įrangą, prekę kurta pagal karinius užsakymus, ar buvo įdiegti kariniai standartai (yra tai patvirtinantys sertifikatai);
 - Kiti veiksniai, turintys įtakos vertinimui:
 - Jei įrangoje jau naudojamos karinės paskirties dalys, įrangą pagaminta iš didesnį atsparumą aplinkos faktoriams turinčių medžiagų, įrangą aktyviai pristatoma karinėse parodose, testavimuose, bandoma užmegzti ir/ar parduoti kariuomenėms, yra gauti įvairių specialistų, kolegų, dirbančių su panašia įranga vertinimai.
 - Dažnas klausimas ar mano sukurta įrenginys, įrangą, prekę papuola po eksporto kontrole, ar tai yra karinė įrangą, dažnai atsakomas peržiūrėjus aukščiau surašytus kriterijus ir klausimus bei į juos atsakant. Visgi vertinimas atliekamas kiekvienu atveju atskirai.
 - **Modifikuota:** t. y. struktūriniai, elektromechaniniai ar kitokie pakeitimai, dėl kurių nekariniam naudojimui sukurta objektas įgauna savybes, dėl kurių jis yra lygiavertis objektui, specialiai sukurta kariniam naudojimui.
 - Įdomus niuansas – tarkim įmonė nori, kad įrangą būtų priskirta karinei įrangai, nors tokia nėra ir atvirkščiai.

Q/A

- LK JOT Strateginių prekių inspekcijos viršininkas mjr. Povilas Mikalainis
 - povilas.mikalainis@mil.lt
- KAM įsakymas (2009 m. gruodžio 29 d. Nr. V-1216) [V-1216 Dėl Bendrojo karinės įrangos sąrašo patvirtinimo](#)
- EU deleduotoji direktyva 2025/290 ([Delegated directive - EU - 2025/290 - EN](#) - [EUR-Lex](#))

